

REFERAT

Telefonmøte i Avlsrådet for geit

Tidspunkt: Torsdag 6. april 2006, kl. 15:00 – 16:30

Deltakere: Åge Lohn (leder), Veronika Fagerland, Ola Søgnesand, Tormod Ådnøy, Helga Kvamsås, Thor Blichfeldt og Ingunn Nævdal (sekr.).

Saker

Sak 10/06 Innkalling og sakliste

Sak 11/06 Referat fra møtet 29. mars 2006

Sak 12/06 Optimalisering av antall granska bukker og nye kriterier for tilskuddsutbetaling

Sak 13/06 Dele avlspopulasjonen inn i to linjer?

Sak 14/06 Blodprøvetaking av kåra bukker

Sak 15/06 Eventuelt

Sak 10/06 Innkalling og sakliste

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjent

Sak 11/06 Referat fra møtet 29. mars 2006

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra møtet i Avlsrådet for geit 29. mars 2006
- Oversikt over tilskuddssummer til det fylkesvise avlsarbeidet for 2006

Vedtak: Referatet godkjennes med de justeringer som kom frem i møtet.

Sak 12/06 Optimalisering av antall granska bukker og nye kriterier for tilskuddsutbetaling

Dokument som fulgte saken:

- Notat med forslag til gransking av flere bukker i ringene og nye kriterier for tilskuddsutbetaling

- Bukkeringstatistikk

Saken var en oppfølging etter forrige møte hvor forslag til nye kriterier for utbetaling av tilskudd for granske bukker ble framlagt. Et notat ble utarbeidet for å gjøre forslaget mer konkret og fullstendig.

Dagens situasjon

For å få utbetalt fullt tilskudd for en bukk, må den ha minst 15 døtre i produksjon og den må ha fått beregna avlsverdi-jur. For å komme med i den offisielle indekslisten må bukken ha minst 12 døtre i produksjon. Det blir utbetalt halvt tilskudd for bukker med 12-14 døtre.

Bukkeringene blir stadig mindre. Halvparten av ringene har under 500 årsgeiter. Den vedlagte oversikten viser at det ble utbetalt tilskudd i 2005 for totalt 120 bukker som ble granska i bukkeringene. Den viser også stor variasjon mellom bukkeringer i antall årsgeiter per granska bukk. I snitt for landet var det 163 årsgeiter per granska bukk. En veldrevet bukkering gransker en bukk med mindre enn 100 årsgeiter, så det viser at kapasiteteten ikke er utnyttet i dagens ringer.

I prosjekt Friskere geiter er det nå, med de som har sanert og de som har meldt seg på, til sammen 225 besetninger. Mange av disse er, eller har vært med i bukkering. Dette gjør at bukkeringene blir mindre og ringer innstilles. Det forventes en nedgang fra 206 medlemmer i ring i 2005 til 125 medlemmer i ring i 2008. I tillegg kommer de som slutter av andre årsaker og eventuelt flere som melder seg på prosjekt Friskere geiter. Vi kan derfor minst forvente en nedgang til 23 bukkeringer i 2008.

Hvordan få granska flere bukker i ringene?

Når ringen blir mindre, bør avkomsgruppen reduseres for å få granska flere bukker. Dette gir den beste optimaliseringen mellom seleksjonsintensitet og sikkerhet.

Skal vi få økt avlsframgang i bukkeringene, må vi granske flere bukker. Det oppnår vi ved 3 tiltak:

- Ikke bruke andre bukker enn prøvebukker og elitebukker på geiter som det kan bli aktuelt å sette på etter
- Redusere avkomsgruppen per prøvebukk
- Redusere eliteprosenten for å få gransket flere prøvebukker

Krav til disponering av besetningen

Besetningen rangerer geitene etter en totalvurdering der avlsverdi (indeks) tillegges størst vekt, deretter jurpoeng og andre bruksegenskaper. De beste geitene er elitegeitene, mødre til neste generasjon prøvebukker og til påsettgeiter. Her **skal** det brukes elitebukk, enten en god indeksbukk fra egen ring eller aller helst semin.

Vedtak: Krav til disponering av besetningen

Det er viktig med en nøye sortering av flokken ved paring og inseminering. Avlsrådet for geit går inn for følgende fordeling av bedekninger mellom ulike grupper av geiter:

Gruppe	Paring/inseminering med type bukk	2006
Elitegeiter / kje med god avstamming	Semin og ringens elitebukk	15 %
Geitekjemødre	Prøvebukk	70 %
”Resten” Ikke påsett etter disse!	Prøvebukk, elitebukk eller ventebukk	15 %

Avlsrådet vil vurdere om det på sikt skal innføres en form for økonomisk trekk hos ringmedlemmer som ikke følger instruksene. Instruksene vil bli innarbeidet i reviderte regler for bukkeringene.

Krav til avkomsgruppestørrelse

For å få økt antallet bukker som granskes, reduseres gruppestørrelsen. Årets paringssesong (2006) får innvirkning på granskingene i 2008.

For å få en gradvis overgang og lette arbeidet med å få godkjent indeks på granskede bukker, vil det bli følgende krav til utbetaling av tilskudd:

	2006	2007	2008
Antall døtre (minimum)	12	10	8

For å komme med i de offisielle indekslistene i 2006, må bukken ha minst 10 døtre. På grunn av at kravet til antall døtre senkes, vil det ikke lenger bli betalt ut halvt tilskudd til bukker som ikke oppnår full dattergruppe.

En ring som gjør godt avlsarbeid, bør premieres for dette. Det vil derfor bli lagt inn nye momenter i tilskuddsutbetalingen til ringene:

- Grunnpris per granska bukk (premie for god disponering av ringens geiter)
- Tillegg per datter i avkomsgruppen over minimumsantallet (premie for økt sikkerhet på indeksen)
- Tillegg per indekspoeng over 100 (premie for gode eliteparinger og godt utvalg av prøvebukker)

Følgende satser vil gjelde framover:

Premieringselement	2006	2007	2008
Grunnpris	? kr (min 12 døtre)	? kr (min 10 døtre)	? kr (min 8 døtre)
Dattergruppetillegg per datter	100 kr (13-19 døtre)	100 kr (11-17 døtre)	100 kr (9-13 døtre)
Indekstilllegg per poeng over 100	100 kr	150 kr	200 kr

Grunnprisen per bukk beregnes hvert år ut fra totalt beløp som brukes til godtgjørelse for gransking det aktuelle året og etter at de andre elementene har fått sitt.

Det vil fortsatt være mai-indeksen, som beregnes tre år etter at bukken er kåra, som er grunnlag for tilskuddsutbetalingen.

Bukker som ikke er i live ved seleksjon til elitebukk, bidrar lite til framgangen. Derfor bør granskingstilskuddet stimulere til å ta godt vare på bukkene, også i de tilfeller hvor besetninger i ringen sanerer. For at det skal utbetales tilskudd vil det i 2007 bli krav om at bukken er i live når den første indeksen beregnes og utvalg av årets elitebukker foretas. Det tas sikte på å få utarbeidet et rapporteringssystem over Internett for å få oversikt over bukkene.

Sak 13/06 Dele avlspopulasjonen inn i to linjer?

NSG har fått spørsmål fra TINE om det er mulig og aktuelt å dele melkegeitpopulasjonen inn i to linjer; ostelinje (geiter uten alfa s1 kasein 0-allelet) og helselinje (geitmelk med helsebringende egenskaper).

- Er populasjonen stor nok til å kunne dele den inn i to linjer?
- Vet vi nok om dette 0-allelet til å ta hensyn til det i avlsarbeidet (kobling med andre gener etc)?

Vedtak: Avlsrådet for geit mener det foreløpig ikke er aktuelt å dele avlspopulasjonen av geiter inn i to ulike linjer. En splittelse av geitepopulasjonen vil redusere mulighetene til å drive et effektivt avlsarbeid. Det er behov for mer utviklingsarbeid og definering av klare formål å bruke melken til før en eventuell deling.

Sak 14/06 Blodprøvetaking av kåra bukker

I 2002 ble det sendt ut oppfordring til bukkeringene om å få tatt blodprøve av alle kåra bukker (unge og gamle). Etter dette har ringene hvert år i forbindelse med karingssesongen blitt oppfordret til blodprøvetaking av bukkene som kåres. Utgiftene dekkes gjennom granskingsmidlene og hensikten har vært å etablere en Biobank Geit.

År	Antall bukker	Kostnader
2002	301	kr. 57 559,-
2003	330	kr. 47 320,-
2004	233	kr. 29 479,-
2005	175	kr. 22 019,-
Sum	1039	kr. 156 377,-

Veterinærene har sendt prøvene til TINE Mastittlaboratoriet i Molde som har videresendt disse til UMB. IHA på UMB har benyttet prøvene i arbeidet med kartlegging av alfa s1 –kaseinet. I disse forsøkene har TINE og UMB bidratt med

mye midler. Kostnadene til blodprøvetaking utgjør en liten del av de totale kostnadene i prosjektet. Biobanken kan også komme til nytte i framtidig forskning.

Kostnadene til prøvetaking i forhold til nytteverdi ble vurdert.

Vedtak: Bukkeringene vil også i år bli oppfordret til å sørge for blodprøvetaking av bukkene som settes inn i avlen. For å redusere kostnadene skal det kun tas prøve av bukker som settes inn i ringen, ikke alle som kåres. Som tidligere skal det også i år bes om at bukkene innen ringen samles ved prøvetaking, enten i forbindelse med kårings sjå eller på andre måter.

Det vil bli vurdert å gå over til å bare ta blodprøver av seminbukkene når semin stasjonen er på plass og det er et høyere antall prøvebukker i semin.

Sak 15/06 Eventuelt

a) Utvidelse av Avlsrådet for geit

Den nye sammensetningen av Avlsrådet er nylig vedtatt av styret i NSG. I ettertid ser Avlsrådet at det kunne vært gunstig med tre representanter fra NSG, fremfor to. Med tre representanter fra hver sin region/landsdel (Nord, Øst og Vest), vil det kunne bli en god balanse i representasjonen av produsentene. Den enkelte region vil da kunne foreslå sin kandidat for styret.

Vedtak: Saken tas opp med generalsekretæren og styret. Det er ønskelig at den nye sammensetningen av avlsrådet; med oppnevning av en representant fra Vest, trer i kraft snarest mulig.